

ΜΙΚΡΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΝΡΙ ΖΑΝ

ΤΟ ΠΕΤΑΛΟ ΤΗΣ ΔΥΣΤΥΧΙΑΣ

ΣΤΟ θάθος της τάφρου, στην άκρη του δρόμου, πίσω από τους θάμνους, ένας σωρός από κουρέλια σάλεψε... Ξεπρόβαλαν πρώτα δυο χέρια που τεντωθήκαν κι' έπειτα ένα δασύμαλλο κεφάλι. "Υστερα τὰ δυο βρώμικα χέρια άρχισαν νά τρίβουν τὰ μάτια που ήσαν ακόμα βαρειά από τόν ύπνο.

Ο Μπρίκ, ο άλήτης ξυπνούσε από τόν μεσημεριάτικο ύπνο. Ανακάθησε στο χῶμα, μήν αποφασίζοντας ακόμα νά σηκώθῃ έντελῶς κι' απόμεινε έτσι για άρκετή ώρα, κυττάζοντας τις μύτες τῶν χιλιομπαλωμένων και κατασκοπισμένων του παπουτσιῶν.

Έκει κοντά, ένα κομμάτι σίδηρο τράβηξε τήν προσοχή του. Έσκυψε λίγο, σύρθηκε, άπλωσε τὸ χέρι του και κάτῳρθηκε νά τὸ πιάσῃ.

— "Ένα πέταλο!... μουρμούρισε. Κι' ὄχι πολύ μεταχειρισμένο!... Λένε πῶς τὸ πέταλο φέρνει τύχη... Πάντως, τὸ πιὸ βέβαιο εἶνε ὅτι ὁ πεταλωτὴς τοῦ πιὸ κοντινοῦ χωριοῦ, θά μοῦ δώσῃ τουλάχιστον τρεῖς δεκάρες γι' αὐτό.

Και χωρίς νά τὸ ἐξετάσῃ περισσότερο, ἔχωσε τὸ πέταλο στοῦ δισάκι του και αὐτὴ τὴ φορά σηκώθηκε ὀρθός.

— "Άς πηγαίνουμε! εἶπε ἀναστενάζοντας.

Κι' άρχισε νά προχωρῇ ἀνάμεσα στὰ χορτάρια τῆς τά-

φρου, μετὸ κεφάλι σκυφτό, ἀδιάφορος πρὸς τις ὠμορφιές τοῦ ὀρίζοντος, ὅπου ξεχώριζε, μακριὰ ακόμα, ἡ σιλουέττα ἑνὸς καμπαναριοῦ... "Ήταν τὰχα κανένα χωριὸ ἔκει; κανένα χάνι;... Τί τὸν ἔνοιαζε.

Τις τελευταῖες του δεκάρες τις εἶχε ξοδέψῃ τὸ προηγούμενο θράδυ... Και γιὰ νά θρῆ τώρα ἄσυλο και τροφή, ἔπρεπε νά δουλέψῃ, και πρὸ πάντων νά θρῆ δουλειά.

Εὐτυχῶς, τὸ πρᾶγμα δὲν ἦταν και τόσο ἐπείγον. Μπορούσε νά φροντίσῃ για δουλειὰ αὔριο... Για σήμερα, ὁ Μπρίκ εἶχεν ακόμα μέσ' στοῦ δισάκι του ἕνα κομμάτι ψωμί κι' ἕνα κρεμμύδι, και μιὰ νύχτα ακόμα, πού θά τὴν περνούσε στοῦ ὑπαιθρο, δὲν τὸν τρόμαζε...

— "Υπάρχουν χωροφύλακες πού μπορούν νά μ' ἐνοχλήσουν, σκέφθηκε. "Έχω βέβαια τὰ χαρτιά μου, μὰ δὲν τὰχω θεωρήσει στον τελευταῖο σταθμὸ πού πέρασα. "Έχει γούστο νάχουμε μπλεξιματα...

"Υψωσε τούς ὤμους του. Σίγουρα θά προτιμοῦσε νά εἶνε ἑκατομμυριούχος.

Κάνοντας αὐτὲς τις σκέψεις, ἔφτασε στη στροφή τοῦ δρόμου μπροστὰ σ' ἕνα μικρὸ δάσος. Καθῶς οἱ στοχασμοὶ του τὸν ἀνησυχούσαν, εἶχε σκύψει τὸ κεφάλι του πρὸς τὰ κάτω, κι' αὐτὸ τοῦ ἐπέτρεψε νά προσέξῃ ὅτι δὲν ἦταν ὁ πρῶτος πού πατούσε τὴν ἡμέρα ἐκείνη τὴ φρέσκια χλόη, γιατί ξεχώριζαν καθαρὰ ἔδῳ κι' ἔκει, στοῦ ὑγρὸ χῶμα, πατημασιές πού εἶχαν ἰσοπεδώσει τὰ φυλλαράκια τῆς χλόης.

"Εξῆ θήματα πιὸ πέρα τοῦ φάνηκε πῶς τὸν χτύπησε στὰ μάτια μιὰ ἀχτίνα ἡλίου, μιὰ ἀχτίνα ὅμως πού ξεκινούσε κάτω ἀπὸ τὴ γῆ.

— "Ω! ἔκανε θαμπωμένος, κι' ἔσκυψε...

Ανάλαφρα, σχεδὸν φοβισμένος, πῆρε ἀπὸ τὸ χῶμα ἕνα χρυσὸ ναπολεόνι, ἕνα ὠμορφο ναπολεόνι πού ἔλαμπε και τοῦ ὁποῖου ἡ ἐπαφή ἔκανε τὰ δάχτυλά του νά τρεμουλιάσουν ἀπὸ συγκίνησι.

"Ένα χρυσὸ νόμισμα. Ο Μπρίκ εἶχεν ἀπομείνει ἀκίνητος στη θέσι του, μετὰ τὰ μάτια του καρφωμένα στη γῆ.

— "Ω! μὰ υπάρχουν κι' ἄλλα! φώναξε ἔξαφνα.

Τότε, λίγο ἔλειψε νά χάσῃ τὸ μυαλό του. "Άρχισε νά πηδάῃ ἔδῳ κι' ἔκει σάν νά τὸν τίναζαν, ν' ἀρπάξῃ ἀπὸ κάτω τὰ ὑγρά νομίσματα, νά τὰ σφίγγῃ σπασμωδικὰ στὰ χέρια του, νά σκοπίζῃ μετὰ τὰ δυὸ του χέρια τὸ χῶμα για νά θρῆ κι'

ἄλλα, κι' ἄλλα...

Σούρνοντας ἀπάνω στὰ γόνατά του, μάζεψε δέκα χρυσὰ ναπολεόνια και σηκώθηκε τέλος, σφίγγοντας τὸ χρυσάφι στην κλεισμένη παλάμη του.

Τὴν ἀνοίξε τότε για νά βεβαιωθῇ ὅτι δὲν εἶχε πάθει παρὰίσησι, ὅτι δὲν ἔβλεπε ὄνειρο... "Όχι, ὄχι, ἦταν ἀλήθεια.

Ο Μπρίκ εἶχεν ἀπομείνει κατάπληκτος, ταραγμένος.

«— Κάποιος θά τὰχασε», εἶπε, κυττάζοντας γύρω του μ' ἀνησυχία.

Μὰ κανένας δὲν φαινόταν. Ο Μπρίκ ἀνάσανε κι' ἔκανε μιὰ σκέψῃ πού τὸν ἠσύχασε τελειωτικά.

— "Όποιος τὰσπείρε ἔτσι, θά πῆ πῶς εἶχε πολλά.

Τότε ἡ χαρὰ του τὸν ἔκανε σάν τρελλό!... "Άρχισε νά κουδουνίζῃ τὰ χρυσὰ νομίσματα μέσα στις χουφτες του, νά χορεύῃ και νά φωνάζῃ:

— Εἶνε δικὰ μου! Καταδικὰ μου! "Εγίνα πλούσιος!... Τὸ πέταλο!... Τὸ πέταλο μοῦφερε τύχη!...

Και μόλις ἔδωσε μετὸ μυαλό του αὐτὴ τὴν ἐξήγησι, ἔπαψε νά ξαφνιαζεται... Ἡ περιπέτειά του τοῦ φαινόταν φυσική. Τὸ θαῦμα, τὸ ἔκτακτο, δὲν ἦταν τὰ χρυσὰ νομίσματα πού εἶχε θρῆ, μὰ τὸ πέταλο... Τὸ πρῶτο εἶχε φέρει τὰ δεύτερα.



— "Ω! ἔκανε θαμπωμένος ὁ Μπρίκ κι' ἔσκυψε.

μιὰ κόκκινη γραμμὴ.

— Μιὰ ἄλλη μπότιλια, μάστορα! φώναξε.

"Ἡ ζωὴ εἶν' ὠραία ὅταν τὴν κυττάξῃ κανεὶς μέσ' ἀπὸ τὸ γυαλί τοῦ ποτηριοῦ, πού τὸ φέρνει ἀργὰ στὰ χεῖλη του. Για ποῖο λόγο ὁ Μπρίκ νά κρατήσῃ μέτρο σ' αὐτὴ τὴ χαρὰ, τὴν τόσο σπάνια, τὴ στιγμὴ πού στην ἀριστερὴ παλάμη του ἔσφιγγε τὸ χρυσὸ ναπολεόνι, φυλακτὸ πού ἔκανε πρὸ ὀλίγου ἡμερο σάν ἀρνάκι τὸν ἄγριο πανδοχέα, ὁ ὁποῖος ἤθελε νά τὸν διώξῃ;

Ο Μπρίκ ἔκανε τώρα και φιλοσοφικὲς σκέψεις... Ἡ ζωὴ δὲν εἶνε ἄσχημη ὅσο φαίνεται... Καθένας ἔχει λίγη εὐτυχία σ' αὐτὴν...

"Εξαφνα, καθῶς σήκωσε τὰ βλέμματά του, εἶδε τὸν πανδοχέα πού τὸν συνώδευαν, αὐτὴ τὴ φορά, δυὸ χωροφύλακες. Κ' ἡ αἰσιοδοξία του ἦταν τόσο, ὥστε αὐτὸ τὸ δυσάρεστο θέαμα δὲν τοῦ ἔκανε καμμιά ἐντύπωσι.

«Σήμερα δὲν ἔχω νά φοβηθῶ τίποτε», σκέφτηκε, σφίγγοντας τὸ ναπολεόνι του.

Και φώναξε φιλικὰ και παιχνιδιάρικα:

— Γειά σας, χωροφύλακοι!... Δὲν σὰς φοβάμαι τώρα... Στὸ κάτω - κάτω και σεις εἴσαστε ἄνθρωποι σάν ὅλους μας... Φέρε μί' ἄλλη μπότιλια, κάπελα! θά τσουγκρίσουμε τὰ ποτήρια μας!... Ἄποψε ἔχω γλέντι! Πληρώνω ἐγώ!...

Και ἔδειξε θριαμβευτικὰ τὸ ναπολεόνι.

Ἄμέσως τὰ τέσσερα χέρια τῶν χωροφύλακων ἔπεσαν βαρειά ἀπάνω στοὺς ὤμους του.

— Ποῦ τὸ θρῆκες αὐτό; τὸν ρώτησαν αὐστηρά.

Ο Μπρίκ δὲν εἶχε πειά τις ἰδέες του καθαρές.

(Συνέχεια στὴ σελίδα 53)



ΤΟ ΨΩΜΙ ΤΟΥ ΕΧΘΡΟΥ

(Συνέχεια από τη σελίδα 13)

Κι' ενώ στεκόντουσαν μαζεμένοι έτσι εκεί μέσα, ο Γάλλος πρόσεξε ότι το μπράτσο του στρατιώτη μας ήταν ξεσκισμένο και καταματωμένο από μια σφαίρα που το είχε περάσει ξώδεσμα. Έβγαλε άμέσως έναν επίδεσμο από το σακκιδιό του και το τύλιξε με φροντίδα. Έπειτα ήρθε η σειρά του Μαχμούτ να δέση το μέτωπο του Γάλλου που είχε πληγωθή ελαφρά πάνω απ' το φρύδι.

Έστριψαν υστερα ένα σιγαρεττο κι' άρχισαν να κουβεντιάζον με νοήματα σαν φίλοι. Η σκιές του θραδιού άπλωνόντουσαν εν τώ μεταξύ... Όταν το σκοτάδι έγινε αρκετά πυκνό, ο Μαχμούτ έδειξε στο Γάλλο τη διεύθυνση των τουρκικών γραμμών και του έγνωσε ότι έπρεπε να τον ακολουθήσει. Μά κι' ο Γάλλος του έδειξε την αντίθετη διεύθυνση και του έκανε το ίδιο νόημα. Για μια στιγμή άρπάχτηκαν στα χέρια κι' αναμέτρησαν τη δύναμή τους. Έπειτα κάρατησαν ο ένας τον άλλο γελώντας. Καθένας τους κρατούσε τώρα το όπλο του στο χέρι.

Η σφαίρες άκουγόντουσαν πειά σπάνια. Σκαρφάλωσαν ως το χεῖλος της τρύπας κι' έρριξαν μια ματιά γύρω.

Έπειτα έσφίξαν με δύναμη ο ένας το χέρι του άλλου και, χωρίς να κυττάζουν πίσω τους, έτρεξαν καθένας προς τη διεύθυνση των γραμμών του, προστατευόμενοι από το σκοτάδι.

Καθώς οι μισοί από τους άνδρες του λόχου του είχαν χαθή στη μάχη που θέρισε τόσα κορμιά, ή άπουσία του Μαχμούτ δεν είχε κάνει έντύπωσι σε κανέναν. Γι' αυτό, οι σύντροφοί του τον είδαν ξαφνιασμένοι να ξαναγυρίση στα χαρακώματα.

Άρχισαν να του κάνουν ένα σωρό έρωτήσεις κι' ο Μαχμούτ τους διηγήθηκε την ιστορία του.

— Και δεν μου λές, τον ρώτησε ο άνθυπολοχαγός του, γιατί άφησες αυτό το Γάλλο ζωντανό; Άφου δεν τον έπιασες αίχμάλωτο, μπορούσες να τον σκοτώσης την ώρα που έφευγε...

Ο Μαχμούτ χαμήλωσε το κεφάλι του κι' άπάντησε με το γαλήνιό του ύφος:

— Δεν μπορούσα, άνθυπολοχαγέ μου... Είχα φάει το ψωμί του...

M. ΣΕΦΚΙ

ΨΥΧΗ ΚΟΡΣΙΚΑΝΟΥ

(Συνέχεια από τη σελίδα 20)

πιό ώμορφη στολή του.

Προχωρούσε με μεγάλη σοβαρότητα, χωρίς να καταδέχεται να ρίχνη μια ματιά γύρω του.

Οι Γάλλοι γρεναδιέροι θά ήθελαν πολύ να σκάσουν στα γέλια, μά τους έμπόδιζε ή σιδερένια πειθαρχία τους, που τους κρατούσε άκίνητους σαν άγάλματα.

Όταν έφτασε μπροστά στο λοχαγό Βωντεμόν, ο όποιος τον χαιρετούσε με το σπαθί του, ο Κορσικανός άρχηγός στάθηκε και με μια μεγαλόπρεπη χειρονομία, έβγαλε το καπέλλο του, ανταποδίδοντας του το χαιρετισμό.

Έπειτα άρχισε πάλι να προχωρή, χτυπώντας πιο μανιασμένα τώρα το τύμπανό του.

— Καπετάνιε! του φώναξε ο Βωντεμόν. Και ή φρουρά;...

— Η φρουρά;... έκανε ο Καζέλλα σαν παραξευμεμένος.

— Ναί!... Αυτή που υπεράσπιζε τον πύργο!... Που είνε;

— Ω! λοχαγέ, όλ' ή φρουρά βγήκε έξω!...

— Άσφαλώς δεν με καταλάβατε... Θέλω να πώ: πότε οι στρατιώτες σας θά βγούν;

— Άπεναντίας, σάς κατάλαβα πολύ καλά... Γι' αυτό σ'ς έπαναλαμβάνω: «Όλη ή φρουρά βγήκε έξω... μαζί μου!»

— Κατάρα!... Είν' αλήθεια αυτό;

— Άληθέστατο!... Ημουν ολομόναχος στον πύργο!...

— Χίλιοι διαβόλοι!... Μ' έξαπατήσατε!... Με ρεζιλέψατε!...

— Όλος ο κόσμος θά με κοροϊδεύη!... Θά με κάνουν τραγούδι!... Προτιμότερος ο θάνατος απ' αυτό που έπαθα!...

— Ω! πώς θά τολμήσω να ξαναγυρίσω στο Παρίσι... Μονάχα ένας Κορσικανός θά μπορούσε να συλλάβη ένα τέτοιο διαβολικό σχέδιο!... Σκοτώνετε με τη γελοιοποίησι έναν Γάλλο εύπατριδη!...

— Ω! αυτό είν' άλλη ύπόθεσις!... Σε σάς τώρα άπόκειται να τα βγάλετε πέρα όπως μπορείτε... Ο καθένας παίζει το ρόλο του... Ο δικός μου ήταν να βγώ από τον πύργο τιμημένα... Και βγήκα!...

Και, χτυπώντας, σαν τρελλός το τύμπανό του, ο Καζέλλα έξακολούθησε το δρόμο του.

ΛΟΥΪ ΛΑΜΠΡΥ

ΤΟ ΠΕΤΑΛΟ ΤΗΣ ΔΥΣΙΥΧΙΑΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 33)

Έξ άλλου ή έμπιστοσύνη που είχε στο πέταλό του, τον έμπόδιζε να ταραχτή.

— Αυτό; φώναξε άνορθωνόμενος. Τύχη που την είχα! Ήρθε κ' ή σειρά μου να γίνω πλούσιος!

Κι' ούτε του πέρασε καν ή ιδέα ν' άντισταθή στα χέρια που άρχισαν να τον ψάχνουν, που του έλυσαν το φουλάρι. Όταν οι χωροφύλακες βρήκαν τα άλλα έννεά ναπολεόνια, τους είπε γελώντας:

— Βλέπετε! Είμαι πιο πλούσιος απ' ό,τι φαίνομαι...

Τότε ο ένας από τους χωροφύλακες, που είχε και γαλόνι, στάθηκε μπροστά του άγριος και του είπε:

— Αυτά τα βρήκες μέσα στις τσέπες του άγνωστου που βρήκαμε σκοτωμένο στο δάσος. Έσύ τον σκότωσες;...

— Έγώ; Έγώ; τραύλισε ο Μπρίκ.

Τότε ο άλλος χωροφύλακας, έπιδεικνύοντας το πέταλο που είχε βγάλει από την τσέπη του Μπρίκ, φώναξε:

— Αυτός είνε ο δολοφόνος, ύπενωμοτάρχα... Νά, μ' αυτό το πέταλο τον σκότωσε... Κύτταξε!... Φαίνεται ακόμα το αίμα άπάνω!...

Τότε, στο μυαλό του Μπρίκ, ξεκαθάρισαν με μιās ή ιδέες και κατάλαβε πόσο τρομερή ήταν ή θέσις του.

— Δεν είν' αλήθεια! φώναξε. Το πέταλο το βρήκα στο λάκκο που κοιμόμουν και το πήρα γιατί φέρνει εύτυχία!...

— Και τα ναπολεόνια εκεί τα βρήκες; έκανε σαρκαστικά ο ύπενωμοτάρχης. Στ' αλήθεια, είσαι τυχερός... Νά δυο εύρήματα που θά σε πάνε μακριά...

Και πραγματικά τον πήγαν τον δυστυχισμένο τον Μπρίκ πολύ μακριά... ως τη λαιμητόμο... Γιατί κανείς δεν θέλησε να πασαδεχτή ότι ο δολοφόνος, άπάνω στη θιάσι του να φύγη είχε σπείρει τη λεία του, κ' είχε πετάξει το ματωμένο πέταλο, με το όποιο σκότωσε, σε μια τάφρο, όπου κοιμόταν ένας αλήτης...

ΑΝΡΙ ΖΑΝ

ΤΑ ΦΤΕΡΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 21)

Ύστερα ψιθύρισε:

— Άς γίνουν και ή τρεις άδελφές λουλούδια. Η Λειλά να γίνη κόκκινο λουλούδι, ή Νετζέ άσπρο και ή Χατζί γαλάζιο, — σαν τα λουλούδια με τα όποια ή μητέρα τους στόλισε τις κούνιες τους. Άς γίνουν λουλούδια τρυφερά που να μωσχοβολάνε, άφου λουλούδια ήσαν και όταν ζούσανε. Και άς άποχτήσουν φύλλα και άς σκορπίζονται τα φύλλα αυτά στον άνεμο σαν φτερά, για να μπορούν να πετάξουν και να θρουν τον άγαπημένο τους... Και ο άνεμος άς γίνη σκλάβος τους. Άς μεταφέρη καθε άνοιξη, με την πνοη του, τα φύλλα αυτά από χώρα σε χώρα... Και άς άνθίζουν τα λουλούδια αυτά παντού, κάτω από τον ήλιο και κάτω από τα χιόνια, ως την ήμερα που θά μπορέσουν επί τέλους να σμίξουν με τον άντρα που άγάπησαν...

Μόλις είπε ο Μωχάμετ τα λόγια αυτά, ή τρεις άδελφές μεταβλήθηκαν άμέσως σε λουλούδια.

Και ο άνεμος πήρε άμέσως τα φύλλα τους, για να τα μεταφέρη σε άλλους τόπους, στην χώρα ίσως όπου έμενε ο ώραίος γκιαούρης...

Φτερά δεν έχουν μονάχα τα πουλιά. Φτερά έχουν και τα λουλούδια. Μια μεγάλη άγάπη χάρισε φτερά και στα λουλούδια...

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΑΛΗΤΗΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 26)

ένος εύλαβους άναχωρητού της Θεβαΐδος...

Μά ή κοινωνία δεν άνέχεται μια μικρή και άθώα ύπαρξη ν' άνθίζη ελεύθερη, έξω από την πίεσι των νόμων.

Ένα βράδυ, δυο χωροφύλακες που περνούσαν από το δρόμο, είδαν τον μικρό Μιμίλ, του όποιου ή παρουσία σ' αυτό το μέρος τους φάνηκε λίγο σκανδαλώδης...

Του ζητούσαν χαρτιά, μά δεν είχε τίποτε.

— Και τί κάνεις εδώ;... τον ρώτησαν άυστηρά.

— Τι κάνω; Μά το βλέπετε, τους άπάντησε άφοβα ο μικρός που είχε καθαρή τη συνειδησί του. Είμαι ο θυρωρός τ ο υ τ ά ν κ...

Μά οι χωροφύλακες δεν έδωσαν καμμιά σημασία σ' αυτή την άπάντησι.

— Έμπρός! Δρόμο, παληόπαιδο!... του φώναξαν.

Και, άφου πέρασαν τις χειροπέδες στον Μιμίλ, τον έπληραν μαζί τους για να τον ξαναφέρουν στον πολιτισμό, με την προστασία του και με τ' αγαθά του...

Κι' έγινε πάλι ένα φτωχό χαμίμι των δρόμων.